



**PRZYRODA  
SESJA ZIMOWA  
2010**

**5**

**SZKOŁA  
PODSTAWOWA  
KLASA 5**

**1. Kujawy to kraina rolnicza, leżąca na:**

- A) Pojezierzu Mazurskim
- B) Pojezierzu Wielkopolskim
- C) Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej
- D) Pojezierzu Suwalskim

**2. Mieszkańcy Wyżyny Śląskiej zajmują się głównie:**

- A) rolnictwem, rybołówstwem, obsługą turystów
- B) uprawą roślin w sadach i ogrodach
- C) wydobywaniem węgla, pracą w hutach
- D) chowem bydła i drobiu

**3. Fotografii wodospadów naszego kraju należy szukać w albumie:**

- A) „Najpiękniejsze zakątki Tatr”
- B) „W krainie polskich jezior”
- C) „Na ziemiach Mazowsza”
- D) „Polskie wybrzeże”

**4. Występuje tu Puszcza Jodłowa. Największe pasmo to Łysogóry. Znajduje się tu najpiękniejsza polska jaskinia Raj. Opis dotyczy:**

- A) Wyżyny Lubelskiej
- B) Wyżyny Śląskiej
- C) Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej
- D) Wyżyny Małopolskiej

**5. Który z opisów krain geograficznych Polski nie jest poprawny?**

- A) Krajobraz kresowy występuje na Nizinie Mazowieckiej.
- B) Nizina Śląska jest krainą o bardzo korzystnych warunkach rozwoju rolnictwa.
- C) Pojezierze Mazurskie to region typowo turystyczny.
- D) Polesie Lubelskie i Nizina Podlaska to krainy najslabiej rozwinięte gospodarczo.

**6. „Gleba jest zamrznięta na głębokości wielu metrów. Latem rozmarza jedynie do głębokości 5 cm. Wody z topniejącego lodu i śniegu mogą wsiąkać w głąb, przez co tworzą się liczne płytkie jeziora, bagna i błoto. Jednak przez większą część roku rośliny pozbawione są wody, która jest zamrznięta.” Opis dotyczy:**

- A) lodowca górskiego
- B) wiecznej zamarzliny (trwałej zmarzłoci)
- C) lądolodu
- D) pustyni lodowej

**7. Jak nazywamy obfite w wodę źródło krasowe wypływające ze skał wapiennych?**

- A) potok
- B) wywierzynisko
- C) sikława
- D) strumień

**8. Jeżeli w używanym przez siebie mikroskopie powiększenie obiektywu wynosi 20x, a okularu 10x, to obserwowany obiekt będzie powiększony:**

- A) 30x
- B) 20x
- C) 200x
- D) 10x

**9. Gejzerem nazywamy:**

- A) basen z gorącą wodą
- B) ciepłe źródło siarkowe
- C) studnię artezyjską
- D) źródło gorącej wody wytryskującej z ziemi

**10. Która z wymienionych cech nie przystosowuje żaby do życia na lądzie?**

- A) oczy pokryte powiekami
- B) płuca jako narząd oddechowy
- C) błony pomiędzy palcami kończyn
- D) śluz na skórze zabezpieczający przed wyschnięciem

**11. Wskaż zdanie prawdziwe.**

- A) Im grubsza warstwa próchnicy, tym gleba jest bardziej żyzna.
- B) Mady to gleby związane z terenami pustynnymi.
- C) Im cieńsza warstwa próchnicy, tym gleba jest bardziej żyzna.
- D) Gleby bielcowe są bardzo żyzne.

**12. Przyczyną zanieczyszczenia zbiorników wodnych nie są:**

- A) proszki do prania zawierające fosforany
- B) środki czyszczące ulegające biodegradacji
- C) ścieki komunalne i przemysłowe
- D) nawozy sztuczne spływające z pól

**13. Do stawonogów nie należy:**

- A) chrabąszcz majowy
- B) błotniarka stawowa
- C) pływak żółto-brzeżek
- D) kornik drukarz

**14. Na fladze Unii Europejskiej istnieją gwiazdy w kręgu na niebieskim tle. Jest ich:**

- A) 15
- B) 9
- C) 12
- D) 13

**15. Słynna katedra Notre Dame znajduje się w:**

- A) Paryżu
- B) Londynie
- C) Dublinie
- D) Brukseli

**16. Jaka skała osadowa jest wykorzystywana do wyrobu ceramiki?**

- A) wapień
- B) żwir
- C) glina
- D) gips

**17. Gleby, które powstały ze skał wapiennych to:**

- A) gleby bielcowe
- B) czarnoziemy
- C) brunatne
- D) rędziny

**18. Stolicą Słowacji jest:**

- A) Praga
- B) Bratysława
- C) Belgrad
- D) Brno

**19. Który składnik komórki nie występuje w komórce bakterii?**

- A) błona komórkowa
- B) cytoplazma
- C) jądro
- D) ściana komórkowa

**20. Zbiorowiska roślinne występujące w miejscach bardzo wilgotnych, na terenach podmokłych, to:**

- A) łąki
- B) olsy
- C) łąki
- D) buczyny

**21. Jedyne pająk, który żyje stale pod powierzchnią wody to:**

- A) pająk krzyżak
- B) pająk topik
- C) kolczak zbrojny
- D) tygrzyk paskowany

**22. Do pobierania pokarmu owady wykształciły różne aparaty gębowe. U motyla występuje:**

- A) liżący
- B) kłująco-ssący
- C) ssący
- D) gryzący

**23. Rośliną, która nie wykształciła podziemnej łodygi jest:**

- A) kosaciec
- B) ziemniak
- C) tatarak
- D) ogórek

**24. Miejsce zapłodnienia komórki jajowej to:**

- A) jajowód
- B) jajnik
- C) nasieniowód
- D) macica

**25. Witamina ta bierze udział w oddychaniu komórkowym.**

- A) K
- B) B<sub>2</sub>
- C) C
- D) D

**26. Do chorób bakteryjnych nie należy:**

- A) tężec
- B) gruźlica
- C) wścieklizna
- D) zapalenie płuc

**27. Proces wyzwalania energii z pokarmu to:**

- A) odżywianie
- B) oddychanie
- C) wydalanie
- D) odruch

**28. Najbardziej zniszczone lasy w Polsce - obumarłe z powodu silnych zanieczyszczeń powietrza znajdują się w:**

- A) Tatrach
- B) Pieninach
- C) Bieszczadach
- D) Karkonoszach

*Czy wiesz,  
że...*

*rośliny są zielone  
dzięki substancji  
chlorofil?*

**29. Biodegradacja to:**

- A) rozkład substancji w środowisku
- B) wymieranie gatunków objętych ochroną
- C) degradacja środowiska naturalnego
- D) spadek liczebności osobników w populacji

**30. Plastik „zanieczyszcza” nasze środowisko przyrodnicze przez:**

- A) jeden rok
- B) kilkanaście lat
- C) setki lat
- D) szybko się rozkłada